

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สมาคมลับอั้งยี่ในประเทศไทย พ.ศ. 2367 - 2453

ชื่อนิสิต นางสาว สุภรศน์ เลิศพาณิชกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ วิลาสงศ์ พงศ์บุตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คุณหญิงยุพา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา

ภาควิชา ประวัติศาสตร์

ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาวิเคราะห์เรื่องราวเกี่ยวกับ สมาคมลับอั้งยี่ในประเทศไทยในช่วง พ.ศ. 2367 - 2453 ทั้งนี้เพื่อจะ ไล่ทราบถึงประวัติความเป็นมาของสมาคม บทบาทในคานต่าง ๆ นโยบาย ในการแก้ปัญหาของรัฐบาล และผลกระทบของสมาคมลับอั้งยี่ที่มีต่อการ เมือง เศรษฐกิจ และสังคมของไทยในช่วงระยะนั้น

วิธีการศึกษาในวิทยานิพนธ์นี้ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ โดย อาศัยข้อมูลจาก เอกสารชั้นต้น เอกสารชั้นรอง และใช้ข้อมูลจากการ สัมภาษณ์ด้วย

ผลของการวิจัยพบว่า ชาวจีนโพ้นทะเลในประเทศไทยก่อตั้ง สมาคมลับอั้งยี่ขึ้น เพราะมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือกันและกันทั้งในคาน การปกป้องภัย การประกอบอาชีพ และการส่งเคราะห์ทัณฑ์ในยามตกทุกข์ ได้ยาก ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินชีวิตในคานต่าง แคน เป็นไปโดยดี สมาคมลับที่ ตั้งขึ้นส่วนใหญ่เป็นการรวมกลุ่มของชาวจีนที่พูดภาษาถิ่น เดียวกัน และมีกระ- กระจายอยู่ทั่วไปในทุก ๆ เมืองที่มีชาวจีนไปตั้งหลักแหล่งอยู่กันมาก สมาคมมี บทบาททั้งในคานคี่และในคานลม กิจกรรมในคานคี่เป็น เรื่องของการให้ ความช่วยเหลือ เกื้อกูลกันในหมู่สมาชิกทั้งในคานการประกอบอาชีพ และการ ส่งเคราะห์ทัณฑ์ในยามตกทุกข์ได้ยาก ส่วนกิจกรรมในคานลมนั้นมีอยู่ 3 ประการ

คือ การทะเลาะวิวาทต่อสู้กันเองระหว่างอังกฤษกับกลุ่มต่าง ๆ การลักลอบ
 ประกอบอาชีพทุจริตผิดกฎหมาย และการก่อจลาจลต่อต้านการกษัตริย์แห่ง
 ทั้งจากนายจางและขุนนางท้องถิ่น บทบาทในคานาฉบของสมาคมไคก่อกอง
 กระทบหลายประการต่อการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของไทยในช่วง
 ระยะเวลาที่รัฐบาลไคคำเน้นการทุกวิถีทางที่จะปราบปรามสมาคมลับอังกฤษให้
 หดสิ้นไป และสามารถฉกฉวยสมาคมลับนี้ลงได้ในตอนต้นรัชกาลที่ 6

ศูนย์วิทยพัชฌายากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย